

Tíðindi til føroyingar uttanlanda stuðla av tí føroysku sjómanskirkjuni.

Turt restina av vikuni

Eitt hátrýst yvir Skandinavia liggur mest sum í stað, og turr luft streymar inn yvir Føroyar av landsynningi og eystri. Seinni í vikuni nærkast brúgvallg av útsynningi.

Í dag verður gul til stívt andøvsgul av suðri og landsynningi, 5 til 10 m/s. Turt og sóglottar og um náttina fyri tað mesta klárt. Hitin millum 7 og 10 stig.

Í morgin verður gul til stívt andøvsgul av landsynningi, 5 til 10 m/s. Turt og í lötum sóglottar. Hitin millum 7 og 10 stig.

Fríggjadagin verður gul til stívt andøvsgul av eystri, 5 til 10 m/s. Fyri tað mesta turt og sóglottar. Hitin millum 7 og 10 stig.

Leygardagin verður gul til stívt andøvsgul av eystri, 5 til 10 m/s, um náttina upp í strúk í vindi, 13 m/s, men yvirhøvdur turt. Hitin millum 7 og 10 stig.

Sunnudagin verður andøvsgul upp í ein strúk av eystri, 8 til 13 m/s, sum snarar í ein landsynning og makar niður í gul til stívt andøvsgul, 5 til 10 m/s. Fyri tað mesta skýggjað og regn ella ælaveður. Hitin um 10 stig.

Mánadagin verður gul til stívt andøvsgul av eystri og landsynningi, 5 til 10 m/s, í støðum upp í strúk í vindi, 13 m/s. Tað verður skýggjað og regn, seinni makar hann niður í lot til andøvsgul av suðri ella ymsum ættum, 2 til 7 m/s, og tað klárar í. Hitin millum 7 og 10 stig.
In.fo

Norskt oljuverfall kostaði 600 størv

Verfallið í norsku oljutænastuveitingarvinnuni er av.

Verfallið, ið vardi í trýggjar vikur, legði alt arbeiðið lamið á 17 oljuboripallum.

Arbeidstakarafelagið Industri Energi og arbeidsgevarafelagið Norsk olje og gass eru komin ásamt um eina avtalu um eina lønarhækking til starvsfólkini í tænaustveitingarvinnuni, ið ber í sær, at lønarlagið nú er nøkulunda tað sama sum hjá starvsfólkunum í vanligu oljuvinnuni.

Sløk 600 fólk eru loyst úr starvi undir verfallinum. Hetta er tó nógv minni enn tey 1.700, sum norska reiðarafelagið hevði ávarað um.

Kelda: shippingwatch.dk

Antares.fo

Fleiri miljardir tunnur av olju kunnu vera í Barentshavinum

Halda forsagnirnar og allar óvissurnar falla positivt út, so tosa vit um miljardir av tunnum í Barentshavinum.

Tað sigur Kristian Kråkenes við NRK.

Hann er leitistjóri í Kufpec, sum er altjóða fyrirkonan hjá almenna kuwaitiska oljufelagnum Kuwait Petroleum Corporation, KPC.

Higartil størsta oljuøkið í Norra, Statfjord, hevur framleitt fimm miljardir tunnur av olju síðani byrjanina síðst í sjeyti-árunum.

Tøknifrøðin aftanfyrir nýggjastu seismisku kanningarnar er orsökkin til oljuvónina.

– Fyrr hava vit í høvuðsheitum havt eina tvídimensjonella mynd, grundað á linjur á kross. Nú hava vit 3D-dátu, ið gera, at vit fáa eina munandi betri mynd, sigur hann.

– Vit síggja fleiri umráði, ið liggja rímiliga grunt, sum eru stór í vídd og sum kunnu innihalda olju.

Hetta er millum annað galdandi fyri umráðið við norska-russiska sjómarkið í landsynningspartinum av Barentshavinum, sigur Kristian Kråkenes.

Leitistjórinn hjá Statoil, Jez Averty, sigur, at Barentshavið er sera týðningarmikið fyri Norra sum tjóð, tí her liggja størstu móguleikarnir fyri framtíðar oljufundum í stórum vavi.

Kelda: offshore.no

Nú byrja politisku samráðingarnar um fiskivinnunýskipanina

Samgongan fer at hava fundir hesa vikuna um, hvussu samráðingarnar um fiskivinnunýskipanina skulu leggjast til rættis. Andstøðan verður boðin til samráðingar fyrsta dagin.

-Nú er heystfrí og fjøllini verða gingin, so vit bíða til tað er av, sigur Høgni Hoydal, landsstýrismaður, við Sosialin.

Hann sigur, at hann fer at boðsenda øllum flokkum at viðgera tilmælini frá nýskipanarnevndini. Tá fæst at vita, hvar semjur kunnu gerast.

Høgni Hoydal hevur fyrr sagt við útvarpið, at hann ætlar at hava eitt uppskot um nýggja fiskivinnuskipan liðugt at leggja fyri tingið í hesi tingsetuni.

Kelda: kvf.fo
Antares.fo

Føroyingar ikki áhuga fyri fiskinum

Eingin áhugi er í Føroyum fyri fiskinum úr Barentshavinum, sum varð keyptur á uppboðssøluni fyrr í ár

Tríggjar lastir eru higartil bodnar út á Fiskamarknaðinum. Reiðaríini áseta sjálv minstaprisin. Men einki boð kom, bara onkur fyrispurningur, sigur stjórin í Fiskamarknaðinum, Høgni Hansen.

Í gjár vóru 531 tons av flaki hjá Gadusi á Fiskamarknaðinum, fríggjadagin royndi Sjúrdarberg at selja 138 tons av frystum fiski. 30. august vóru 125 tons av flaki hjá Ennibergi á Fiskamarknaðinum, men eingin bjóðaði upp á fiskin.

Sambært lógini og kunngerðini um royndaruppboðssøluna skal fiskurin úr Barentshavinum bjóðast út til føroyskar fiskakeyparar. Men kemur einki boð, kunnu reiðaríini selja fiskin sum tey vilja.

Kvf.fo

Punktum sett fyri umstríddari setan

Málið um aðalstjóran í Uttanríkis- og vinnuáráðnum er endaliga liðugt frá øllum pørtum, nú starvið loksins er sett

Hvørki John Rajani ella Løgtingsins umboðsmaður gera meira við málið. John Rajani varð upprunaliga stillaður inn til starvið, men løgmaður vrakaði hann í fyrsta umfari sum umsøkjara.

Ivi varð sáddur um gegnið hjá John Rajani, sum hevur fleiri skyldfólk ovarliga í føroyskum vinnulívi.

Poul Michelsen, landsstýrismaður, segði seg harafturat ikki kunna starva saman við John Rajani.

Tørvur var tí á fleiri skikkaðum umsøkjara, segði løgmaður, og lýsti starvið leyst av nýggjum. John Rajani kærði til Løgtingsins umboðsmann, tí hann helt løgmann víkja frá sakligum atlitum, og harvið bróta fyrisitingarlógina.

Í kæruni vísti John Rajani millum annað á, at ein samd setanarnevnd hevði viðgjørt gegnið hjá honum, sum umsøkjara til aðalstjórastarvið.

Tí átti ikki at verið neyðugt at lýsa starvið leyst av nýggjum, uttan so at ósaklig - tað vil siga ikki fyrisitingarliga - men persónlig ella politisk atlit vóru atvold til tess.

Umboðsmaðurin segði tá, at fyrr enn málið var endaliga viðgjørt og avgerð tikin, gjørði hon einki við kærana. John Rajani læt sína umsókn standa við, hóast hann í fyrstu atlugu varð vrakaður.

Tekur ikki málið upp av eintingum

Í gjár fall valið so fyri aðru ferð, og Herálvur Joensen fekk starvið sum aðalstjóri í Uttanríkis- og vinnuáráðnum, har Poul Michelsen er landsstýrismaður. Hesa ferð vóru tveir sera væl skikkaðir umsøkjara - fyrru ferð bara tann eini, John Rajani.

Men nú avgerð er tikin, og John Rajani ikki fekk starvið, fer hann kortini ikki at heita á Løgtingsins umboðsmann um at taka kærana til viðgerðar. Løgtingsins umboðsmaður tekur ikki málið upp av sínum eintingum.

Sostatt er síðsta punktum sett í drúgva og umstrídda málinum um, hvør skal stjórna Uttanríkis- og vinnuáráðnum, og verða fremsti ráðgevi hjá landsstýrismanninum næstu fimm árin.

Kvf.fo

Gera enn eina roynd

12.10.2016 - 14:44

13 ár eftir seinastu umsóknina ger landsstýrið aftur eina roynd at sleppa í Norðurlandaráðið við sjálvstøðugum limaskapi
Landsstýrið hevur einki lyfti fingið úr hinum Norðurlondunum.

- Men søkja vit ikki, fáa vit ongantíð at vita, um vit fáa fullan limaskap í Norðurlandaráðnum og í Norðurlenska ráðharraráðnum, sigur Poul Michelsen, landsstýrismaður í norðurlandamálum, sum nú hevur sent umsóknina.

Føroyska umsóknin verður viðgjørð á ársfundinum hjá Norðurlandaráðnum í Keypmannanavn fyrst í november.

Føroyar søktu eisini í 2003, men tá bar ikki á mál. Hevur landsstýrið fingið nakað lyfti hesa ferð?
Kvf.fo

Reiðarar skulu rinda og ikki manningar

12-10-2016 - 16:45 - Jóanis Nielsen

Føroya Fiskimannafelag (FF) góðtekur ikki, at manningar skulu rinda fyri framíhjárættindi hjá reiðarum, men felagið vil fegið koma við uppbyggjandi íkasti til kjakið um nýggja fiskivinnuskipan, heldur enn bara at standa á síðulinjuni og grenja. Tí hevur felagið spælt út við sínum egna uppskoti til eina nýggja fiskivinnuskipan. Tað ger Axel Hansen, nevndarlimur í FF, greitt í hesi grein.

Sum tað einasta manningarfelagið hevur FF alla tíðina mótmælt, at tilfeingisgjald verður lagt á fiskivinnuna, og felagið hevur eisini greitt sagt, at tað er ímóti uppboðssølu av fiskirættindum.

Tí FF vil ikki góðtaka, at okkara fiskimenn og -kvinnur skulu rinda fyri framíhjárættindi hjá reiðarunum, og FF góðtekur heldur ikki ta stóru óvissuna um arbeiðsplássini á sjónum, sum ein uppboðssøluskipan hevur við sær.

Hesi sjónarmið halda vit rimmarfast við.

Men vit vita, at verandi fiskivinnuskipan gongur út á midnátt 31. desember 2017, og at ein onnur skal taka við 1. januar 2018.

Hesa nýggju skipanina vilja vit fegin hava ávirkan á, heldur enn bara standa á síðulinjuni og finnast at. Tíðin rennur undan. Løgting og landsstýri hava ligið í atgerðarloysi, síðani verandi loyvi vórðu søgd upp í 2007, og hava fingið millum fá og ongi innsparkuttanfrá. Tí hevur alt kjakið higartil tikið stóði í arbeiðnum hjá einari nevnd, sum í bráskundi skuldi gera eitt tilmæli um eina marknaðargrunndaða skipan.

Og kjakið hevur bara snúð seg um fyri ella ímóti uppboðssølu av rættindum og onki annað!

Tað er orsøkin til, at felagið hevur gjørt sítt egna uppskot, sum varð almannakunngjørt mánadagin 10. oktober. Onkrar misskiljingar hava verið í almenna kjakinum um uppskotið, og tað skyldast sjálvsagt, at vit ikki hava orðað okkum nóg greitt.

Uppskotið snýr seg í stuttum um, at fiskirættindi skulu lutast út uttan serstakan kostnað. Tí vit halda tað vera skeivt at krevja gjald fyri nakað so ótøkiligt sum virðið á óveiddum fiski.

Í staðin skal atgongdin at fiska skipast eftir einum leisti, har tað verða evnini at lúka ásettar treytir til tey einstøku rættindini (kvotur og/ella fiskidagar), sum verða avgerandi fyri, hvør sleppur upp í part. Atlit skulu tó takast til tey, sum eru í fiskivinnuni í dag, so teppið ikki verður hálað undan teimum.

Ein óheft nevnd, ein tilfeingisbúð, skal viðgera umsóknir um fiskirættindi og standa fyri útlutingini.

Men eigarin av tilfeinginum, sum er Føroya fólk, skal eisini hava sín part, og tí skjóta vit upp ein væl útgreinaðan tilfeingisskatt á reiðaríni.

Skattur kann jú ikki turkast av upp á onnur, og tískil verða manningarnar hildnar fullkomiliga uttanfyri tilfeingisskattin.

Treytirnar til rættindini, sum politikararnir skulu telva seg fram til, skal verða amboðið at stýra

vinnuni við atlit til millum annað stovnsrøkt, atgongd, arbeiðspláss á landi, virðisøking og lønsemi.

Men tá tað verður ein óheft nevnd, sum skal hondheva ásettu treytirnar og sjálva útlutingina, verður henda tikin úr hondunum á politikarunum.

Axel Hansen

FF-nevndarlimur

Jn.fo

Í tíðarritinum Aquaculture er grein um gjøgnumbrot innan alivinnuna, har álvarsami lúsatrupulleikin nú sigst vera loystur. Frá árunum 2012 til 2015 gjørði Veterinærinstituttet í Noreg kanningar av lúsatølum, deyða og vøkstri av alilaksi í 11 lokaðum nótum og við samanbering til 9 opnar nótir.

Stórskala royndir

Hetta er fyrsta nágreiniliga anning, ið varð framd í aliløkum í Brønnoy og Bindal í Nordland, og har meginendamálið var at dokumentera fiskaheilsu og vælfærd í lokaðum ringum, ið Akva Design hevur ment. Lokala skipanin hevur ein tættan posa í stødd 1500 til 3000m³, ið er hildin uppi við flótiringum. Vatn verður pumpað upp frá 25 metra dýpi og inn í posan. Fóðurleivdir og skarn verður tikið upp og brúkt til framleiðslu av bioorku og tømum.

Kanningar vístu, at vatn tikið á 25 metra dýbd, geva góða trygd móti laksalýsnum, eisini sjálvt um vatnið ikki bleiv filtrerað ella desinfiserað innan nýtslu.

Ongar lús í lokaðari skipan

Longu fyrsta árið á summri vísti seg at geva avbera góð úrslit, og har ongar lús vóru í lokaðu skipanini, meðan opna alinótin á sama stað hevði stóra lúsanøgd. Somu royndir eru nú gjørdar í seks ymiskum støðum við lokaðum nótum, og allar geva sama góða úrslit.

Arbeiðið varð gjørt millum Aquaculture Innovation og Akva Design og í samstarv við IRIS (International Research Institute of Stavanger), Norsk Havbrukscenter og Sinkaberg Hansen.

Verkætlanin prógvar eitt avgerandi tøkniligt gjøgnumbrot, har tað fyrstu ferð er vísundaliga skjálprógvað, at laksur kann alast í lokaðum skipanum á sjónum, soleiðis at lústrúpulleikin verður tileinkisgjørdur, samstundis sum vøksturin og fiskavælfærdin er avbera góð.

Aðrar áhugaverdar kanningar vóru gjørdar, har alilaksur frá opnari nótt og fullur í lús varð fluttur yvir í eina lokaða skipan. Og aðrar royndir vóru gjørdar har fiskur frá lokaðum skipanum var fluttur yvir í ein brunnbát, ið tók vatn inn í brunnin frá tveir metra dýbd og uttan filter, ið hevði við sær, at laksurin fekk eitt tveir tímar langt "bað" í sjógvi, har stórt tal av lús vóru í vatninum.

Eingin varandi lúsaframleiðsla

Royndirnar vístu, at lúsanøgdin í slíkum stuttum tíðarbilum ikki hevði við sær nakra varandi lúsaøking í teim lokaðu skipanunum. Nøgdin av lús minkaði støðugt til einki, uttan at nakað lúsabasingarevni varð brúkt.

Nýklakt lúsalarva skal hava 18 dagar við 10 hitastigum fyri at menna seg til eina fult vaksna lús, meðan vatnið í lokaðu skipanini verður skift út annan hvønn til triðja hvønn tíma. Hetta merkir at lúsalarvan mest sýnligt er farin út í vatnskiftinum, og innan hon kundi menna seg til eina verunliga lús. Og greitt er eisini at ein lúsahópur, ið ikki fær nýggj egg ellar larvur, doyir av sær sjálvum.

Vernd móti lýsnum

Verkætlanin við lokaðum skipanum vísir greitt, at sjálvt um lús koma inn í lokaðar skipanir, so nørast tær ikki. Og orsøkin er einfalt, at lúsin doyir, antin tí so fáar lús eru, ella at hon ikki finnur aðra lús at para seg við, ella at lúsalarvan verður tikin út við vatnskiftinum, innan hon megnar at hefta seg til ein fisk.

Kannað varð eisini vekt og heilsa hjá alilaksinum, og vóru ongi neilig árin at staðfesta í lokaðu skipanini, líkasum ein betur vøkstur og betur heilsa kundi ávísast.

Kári Thomsen um støðuna í Føroyum

Skeivar íløgur í føroysku alivinnuni

Greitt er, at lúsatrupulleikin ikki kann loysast við fleiri brunnbátum og áhaldandi nýtslu av eitrandi lúsabasingarevnum, líkasum ovurstórar íløgur í smoltframleiðslu á landi eru burturspiltar, tí eingin vandi stendst av hava smolt í lokaðum skipanum á sjónum. Heilar oyggjar skulu drenast fyri feskt vatn og áhaldandi ovurstórar og køvandi skarnnøgdir leggjast á langt flestu av firðum okkara, ið hava dýpir innarlaga og við gáttum úti í fjarðarmunna.

Nýggj arbeiðspláss kunnu ikki heimiðlast við grundgevingum, at tað skal verða í lagi at halda fram at eitra og dálka firðirnar. Tí er einasta rætta í endurskoðari alilóggávu, at alivinnan fær í mesta lagi trý ár at leggja um til lokaðar skipanir.

Greinin í Aquaculture nevnist: "Effective protection against sea lice during the protection of Atlantic salmon in floating enclosures"

Dimma.fo

Evropeiska tónleikakappingin, Eurovision, sum varð hildin í Keypmannahavn í 2014, endaði sum ein fíggjarlig gøla. Tá avtornaði, gav tiltakið eitt undirskot upp á 77 milliónir krónur. Eitt verkætlanarfelag, undir leiðslu av Wonderful Copenhagen, varð stovnað, og tað skuldi skipa fyri kappingini við eini fíggjarætlan upp á 34,6 milliónir krónur. Men samlaðu útreiðslurnar blivu 112 milliónir krónur. Endin varð, at skattagjaldararnir í kommununum í Keypmannahavn og høvuðsstaðarfylkið sluppu at gjalda, og tað vóru tað ikki øll, sum vóru so fegin um.

Men í dag skrivar dr.dk, sum hevur tíðindini frá tíðindastovuni Ritzau, at tað var í lagi, at kommunurnar og fylkið betaltu tær 77 milliónirnar. Sosial- og innanríkismálaráðið, sum hevur eftirlit við kommunum í Danmark, hevur viðgjørt málið, og niðurstøðan er, at tiltakið var sera illa skipað fíggjarliga og í so máta ein gøla, men tað var ikki ólógligt hjá kommununum og fylkinum at gjalda undirskotið.

Dimma.fo

8401 kontur verða strikaðar: Eigur tú pengar í Danmark?

Um tú, ella onkur sum tú kennur, eigur pengar á onkrari gamlari konto í Danmark, so er at ansa eftir, at pengarnir ikki gleppa av hondum. Donsku skattamyndugleikarnir søkja eftir røttu eigarunum av 90 milliónum krónum, sum falla til Statskassan, um eigararnir ikki lata frætta frá sær áðrenn freistina Skat – tað er skattamyndugleikarnir í Danmark – hava í nøkur ár arbeitt við at rudda upp í kontum í donskum peningastovnum, har sum tey ikki hava skrásett nøktandi upplýsingar um, hvør ið eigur viðkomandi kontu.

90 milliónir krónur á 8401 kontum í 38 peningastovnum í Danmark. Mongdirnar sveiggja nógv. Størsta kontan hevur 5,6 milliónir krónur. 114 kontur hava fleiri enn 100 túsund. 1720 kontur hava millum 301 og 500 krónur.

Orsakirnar kunnu vera ymiskar til, at tey ikki finna fram til røttu eigararnar. Kontan kann verða skrásett við ónøktandi upplýsingum, fólk kunnu verða flutt, flutt til útlandið, tey kunnu hava broytt navn, og fólk kunnu vera deyð.

Føroyingar eru ímillum

Av teimum kontum, har søkt verður eftir eiganum, standa 61 til at búgva í Føroyum. Okkurt navn stendur meiri enn einaferð. Vit kunnu tó ikki siga við vissu, hvussu nógvir føroyingar eru ímillum, tí ivaleyst eru føroyingar, sum standa at búgva í Danmark.

Vit kunnu t.d. royna at leita eftir nøvnum, sum t.d. enda við -dóttir. Tað gevur 41 úrslit, og nógv teirra eru týðiliga íslensk, sjálvt um onkur teirra síggja føroysk út. Vit kunnu leita upp á "Bergtóra" ella "Jákup", men tað gevur einki úrslit.

Hinvegin eru nógvir føroyingar, sum búgva í Danmark, men sum ikki hava nøvn, sum týðiliga eru føroysk. Nøvn sum Georg L. Petersen ella Emil L. Jacobsen líkjast ikki donskum nøvnum í einum lista upp á fleiri túsund. Men nøvn sum Sveinur Tróndarson og Eyðun Samuelsen eru helst lættari at finna.

Hvussu leiti eg?

Skat kunngjórði 7. oktober 2016 38 ymiskar lýsingar á Statstidende.dk. Har eru røttu yvirlitini, og tey eru galdandi fram um tað, sum miðlar annars hava. Men tað er ikki júst nakar brúkaravinaligur máti at leita.

Á yvirlitinum, sum vit her prenta, eru tær kontur, sum standa til at hava heimstað í Føroyum. Sjálvt um tað kanska er eitt gott stað at byrja, so er hesin listin avmarkaður. Sum sagt omanfyri, eru ivaleyst føroyingar ímillum, sum ikki standa at búgva í Føroyum.

Tað frægasta er kanska leitiskipanin, sum danska TV2 hevur gjørt. Har ber til skjótt og einfalt at kanna eftir, um nakað ávíst navn sæst ímillum. Ein einfaldur máti at finna leitiskipanina er t brúka hetta leinkið HER.

Hevur mann ikki gjørt krav upp á sína kontu í seinasta lagi 8. oktober 2017, so falla pengarnir á kontuni til danska Statskassan.

Dimma.fo

Amerikanarar meira politiskt sjálvstøðugir og polariseraðir enn nakrantíð áður

12.10.2016 - 12:21

Ein nýggj granskingarverkætlan, sum Jean M. Twenge, professari í sinnisfrøði frá San Diego State University hevur staðið á odda fyri, vísir nú, at tey politisku sjónarmiðini hjá dagsins ungu í USA víkja munandi frá sjónarmiðunum hjá teim eldru ættarliðunum.

Hetta veit Science Daily at siga.

Granskingarverkætlanin, sum SDSU-professorin hevur havt eitt lið undir sær til at fremja í verki, byggir á tríggar stórar landsumfevandi kanningar í USA við heili tíggju milliönnum luttakarum. Í kanningini luttaka síðsta árs studentaskúlanæmingar, fyrsta árs universiteteslesandi og í triðju atløgu tilkomin fólk frá 1970-unum og upp til dagin í dag. Spurningarnir í kanningini snúgva seg um politisk viðurskipti.

Harundir slær kanningin millum annað fast, at 46% av tilkomnum amerikanarum í 2014 rokna seg sum politiskt sjálvstøðugar (t.e. at teir hoyra hvørki til demokratarnar ella til republikanarnar, red), meðan 59% av ungum 18 til 29 ára gomul í USA rokna seg sum politisk sjálvstøðug. Hetta eru søguliga høg tøl.

Um hetta sigur Jean M. Twenge:

- Amerikanarar, og tá serliga ung fólk, taka frástøðu frá teimum báðum stóru politisku flokkunum og rokna seg sum sjálvstøðugar. Í einari mentan, sum leggur alsamt størri dent á individualismu, eru stórir felagsskapir sum politiskir flokkar minni populerir.

Granskingarverkætlanin kemur í aðrar mátar eisini til ta niðurstøðu, at hugtakið "politiskt sjálvstøðug/ur" ikki neyðturviliga merkir, at ein liggur á miðjuni á tí politiska spektrinum. Granskarar hava nevnliga funnið útav, at fólk eru vorðin meira polariserað seinru árin, og at talið av tilkomnum fólk, sum antin rokna seg sum antin sera konservativ ella sera liberal, er tvífaldað frá 1970-unum fram til 2010-ini.

Í triðju atløgu kemur granskingarverkætlanin til ta niðurstøðu, at eitt alsamt størri tal av teimum, sum siga seg hoyra til teir báðar stóru politisku flokkarnar í USA, eru líkahugsandi. Harundir er eitt alsamt størri tal av teimum, sum siga seg hoyra til republikanarnar, konservativ, meðan eitt alsamt størri tal av teimum, sum siga seg hoyra til demokratarnar, liberal. Fyrr høvdu hesir báðir flokkarnir í ein størri mun enn í dag fólk, sum høvdu ymsar hugsjónir, men, sambært granskingarverkætlanini hjá Jean M. Twenge, sær nú altso út til, at flokkarnir eru vorðin meira homogenir.

Í fjórðu og síðstu atløgu kemur granskingarverkætlanin hjá Jean M. Twenge fram til, at talið av teimum, sum í dag eru ung og rokna seg sum konservativ, er munandi hækkað í mun til tey, sum í 1970-unum vóru ung og roknaðu seg sum konservativ.

Hetta merkir tó, sambært granskingarverkætlanini, ikki, at ung fólk í dag ikki longur taka undir við millum annað at legalisera marijuana og samkynt hjúnarband, og er hetta, sambært Jean M. Twenge, móguliga eitt tekin um, at allýsingin av konservatismu ímillum ung fólk í USA er um at broytast.

Hetta er, sum vera man, ikki tann fyrsta granskingarverkætlanin, sum Jean M. Twenge hevur staðið á odda fyri. Hon stóð nevnliga eisini á odda fyri granskingarverkætlanini, sum kom til ta niðurstøðu, at ung í dag ikki dýrka eins nógv sex og eldru ættarliðini.

Portal.fo

Fjórdi hvør fer sjálvandi at flúgva við SAS

12.10.2016 - 13:05

Í nýggjari spurnarkapping hjá Vágaportalinum á alnótini siga 26% av teimum, sum hava greitt atkvøðu, at tey sjálvandi fara at flúgva við SAS, meðan 12% av teimum, sum hava greitt atkvøðu, siga, at tey als ikki fara at flúgva við SAS.

Ein meiriluti av teimum, sum hava greitt atkvøðu, siga tó, at tey fara at velja tann lægsta prís. 62% av teimum, sum hava greitt atkvøðu, hava valt hendan móguleikan.

1728 fólk hava greitt atkvøðu á heimasíðuni hjá Vágaportalinum.

Portal.fo

Gongur illa at selja fiskin úr Barentshavinum

12.10.2016 - 15:57

Eingin áhugi er í Føroyum fyri fiskinum úr Barentshavinum, sum varð keyptur á uppboðssøluni fyrr í ár.

Hetta veit Kringvarp Føroya at siga í dag.

Kringvarpið greiðir frá, at tríggar lastir higartil eru bodnar út á Fiskamarknaðinum. Harav eru tað reiðaríni, sum sjálv áseta minstaprís.

Men einki boð kom - bara onkur fyrspurningur -, sigur stjórin í Fiskamarknaðinum, Høgni Hansen, sambært Kringvarpi Føroya.

Í gjár var tað Gadus, sum royndi at selja 531 tons av flaki á Fiskamarknaðinum, fríggjadagin royndi Sjúrdarberg at selja 138 tons av frystum fiski, meðan tað tann 30. august var Enniberg, sum royndi at selja 125 tons av flaki á Fiskamarknaðinum.

Sambært lógini og kunngerðini um royndaruppboðssøluna skal fiskurin úr Barentshavinum bjóðast út til føroyskar fiskekeyparar.

Trý fólk í varðhaldi í Mjørkadali fyri innbrot

12.10.2016 - 18:37

Trý fólk eru í varðhaldi í Mjørkadali fyri innbrot. Tvey teirra eru skuldsett, og eitt er dømt fyri innbrot í Havn. Talan er um eina 18-ára gamla kvinnu og tveir menn, harav annar er 29 ár, meðan hin er 26 ár. Hetta veit Kringvarpið at siga í kvøld.

KVF greiðir frá, at kvinnan og tann eldri maðurin eru skuldsett fyri fyra innbrot í síðstu viku.

Mánadagin vóru tey í sölubúðini hjá Okkara á Hálsi og í einum húsvogni, sum stendur við ølsøluna, og hósdagin vóru tey í svimjihøllini og Blákrossbúðini. Tey játtaðu í grundlógaravhoyring, at tey høvdu verið á teimum fyra støðunum. Enn er ógreitt, hvussu nógv er stolið, tí at løgreglan hevur ikki fingið endurgjaldskrøvini enn.

Maðurin er varðhaldsfongslaður til 4. november og kvinnan til 26. oktober. Kvinnan er eisini skuldsett fyri innbrot í Mimi tann 8. september. Hon hevur játtað, at hon var í Mimi ta náttina.

KVF greiðir víðari frá, at ein 26 ára gamal maður longu er dømdur fyri innbrotið í Mimi. Hann fekk eina sjeymánaða fongsulsrevsing – tó ikki bara fyri Mimir, tí at hann hevði eisini onnur mál liggjandi. 26 ára gamli maðurin hevur skotið dómin inn fyri landsrættin, sum viðger málið tann 1. november. Eftir kravi frá ákæranum er hann í varðhaldi, til hann skal í landsrættin.

Portal.fo

Kyndil er nú oddalið í Hvonndeildini

12.10.2016 - 21:00

Kyndil og StíF møttust í dag í Ítróttarhøllini á Skála og endin bleiv, at kyndilskvinnur vunnu.

Tað vildi ikki heilt hjá StíF í fyrri hálvleiki. Tær byrjaðu hampuliga væl, men tá spælt var í átta minuttir steðgaði fullkomuliga upp hjá heimaliðnum. Tær førdu tá 5-3, og næstu 17 minuttirnar fingtu tær onki mál, meðan Kyndil fekk sjev.

Líkamikið hvussu strandakvinnur royndu at berja seg aftur í dystin, gekk tað ikki. Kyndil noktaði at lata leiðsluna gleppa sær av hendum. Støðan í hálvleikinum var 07-13 til Kyndil.

Í seinna hálvleiki gekk aftur væl hjá StíF fyrstu minuttirnar, og tær hálaðu seg eitt vet tættari, men heilt nær sluppu tær ikki. og soleiðis var gongdin allan hálvleikin, og munurin sum Kyndil vann sær um miðjan fyrri hálvleik vísti seg at vera avgerandi fyri, at tær grønu úr Havn struku avstað við sigrinum. Endaliga støðan bleiv 18-22.

Toppskjútti hjá StíF var Ninna K. Johansen við 5 málum. Anna Brimnes gjørdist toppskjútti hjá Kyndli við 9 málum.

Kyndil liggur nú ovast í Hvonndeildini, tvey stig frammanfyri Neistan sum hevur seks stig. VíF liggur á triðja plássi, somuleiðis við seks stigum. StíF er á fjórða plássi við tveimum stigum, og einum dysti meira enn VB, sum eisini hevur tvey stig. Niðast er Stjørnan, sum enn ikki er komið á stigatalvuna.

Portal.fo

Kyndilsmenn vunnu eisini á Skála

12.10.2016 - 21:53

Kyndil og StíF møttust eisini í FTZ deildini í Ítróttarhøllini á Skála í kvøld, og tað bleiv til ein tættan og spennandi dyst, sum Kyndil vann móti endanum.

Gestirnir úr Kyndli byrjaðu betur í fyrri hálvleiki, og bara øktu um munin, sum hálvleikurin rann. Tá liðini komu til hálvleiks var støðan heili 10-17 til Kyndil.

Frá byrjan av í øðrum hálvleiki var tað StíF sum fekk væl betur byrjan, og heilt skjótt høvdu strandingar etið kyndilsleiðsluna upp. Tá 12 minuttir vóru spældir var støðan 18-19. Men so raknaði Kyndil við aftur, og fór eitt sindur undan strandingum. Men heimaliðið vildi ikki gevast, uttan hart stríð, og bardu seg upp á javnleik, tá bert fyra minuttir írestaðu. Men við trimum málum afturat, uttan aftursvar frá strandingum, vann Kyndil spennandi mannfólkadystin á Skála. 28-31 bleiv endaliga støðan.

Toppskjútti hjá StíF var Sveinur Justinussen við 9 málum. Hjalti Mohr Jacobsen gjørdist toppskjútti hjá Kyndli við 7 málum.

Kyndil hevur nú lagt seg undir liðina á VíF á fyrsta plássi. Men kyndlamenn hava spælt ein dyst meira enn vestmenningar. StíF liggur enn á næstaftasta plássi, við tí eina stiginum.

Óhugnaligir klovnar loypa ræðslu á fólk

Seinastu vikurnar hava óhugnaligir klovnar loypt ræðslu á fólk í eitt nú USA, Bretlandi og í onkrum norðurlondum. Hetta er eitt rák, sum botnar í ræðusøguni It hjá Stephen King, sum eisini er gjørd til film. Tað er til stuttleika, um tað kann kallast so, at fólk lata seg í sum óhugnaligir klovnar við vápnum – til dømis við øks og motorsag - og royna at klækka fólk.

Í Bretlandi hevur løggreglan boðað frá, at um klovnarnir eru vápnaðir, verða fólkin handtikin.

Fólk, sum undirhalda sum klovnar, eru sera misnøgd við gongdina. Michel Højer, sum er næstformaður í altjóða felagsskapinum Clown International, sigur seg stúra fyri rákinum.

- Fólk kring heimin síggja upptøkur av, at klovnar royna at klækka fólk, og hetta kann gera bæði børn og vaksin bangin fyri klovnum, sigur Michel Højer við DR.

- Klovnar plaga at gera fólk glað og fáa tey at flenna, og klovnar hava umsorgan fyri børnum, tí taka vit frástøðu frá hesum rákinum, sum ger meiri skaða enn gagn, sigur hann.

In.fo

Europa missir ferðafólk

Yvirgangsatsóknir í eitt nú Brússel, París og Nice og flóttafólkakreppan hava havt við sær niðurgongd í talinum á ferðafólkum í Europa.

Eitt nú merkist tað, at amerikanska uttanríkisráðið eitt skifti eftir yvirgangsálopið í Brússel í mai mánaði, ávaraði fólk um at ferðast til Europa. Hóast hendan ávaringin er tikin aftur, er talið á amerikanskum ferðafólkum í Europa framvegis lægri, enn tað hevur verið seinastu árin.

Amerikanska ferðaheimasíðan CNTraveler skivur, at nógvir amerikanarar halda, at Europa hevur ein trygdartrupulleika, og tí ferðast amerikarnarar í minni mun í Europa nú.

Europeiska Ferðavinnunevndin roynir nú at broyta fatanina hjá amerikanarum av Europa sum ferðavinnuøki. Forsetin í Ferðavinnunevndini hevur verið á sjarmuferð í New York, og hansara boð til amerikanarar eru, at tað er trygt at ferðast í Europa.

- At ferðast snýr seg ikki bert um at liggja á einari strond. Tað er ein skeiv gongd, um vit gevast at ferðast og skifta um sjónarmið, sigur Peter De Wilde sambært CNTraveler.

In.fo

Reiðari: Fiskivinnan verður á enn færri hondum

Reiðarin Anfinn Olsen roknað við, at fiskivinnan frameftir verður savnað á enn færri hondum, enn hon er í dag.

Tað sigur hann í viðmerking um fiskivinnunýskipanina, sum hann hevur sent miðlunum.

- Samgonguleiðararnir kæra sína neyð um, at fiskivinnan er savnað á færri hondum. Tað er ein náttúrlig fylgja av teimum rationaliseringum sum eru gjørdar og tí teknisku menning, sum hevur verið. Henda gongdin fer at halda fram, og fiskivinnan verður á enn færri hondum, um tær neyðugu tillagingarnar verða gjørdar í heimaflotanum, sigur Anfinn Olsen.

- Samgongan leggur stóran dent á, at nýggir aktørar skulu sleppa framat í vinnuni, men tað er ein dreymur, sum bara kann gerast veruleiki, um vit koyra fleiri skip út at fiska somu fiskar. Fleiri skip merkir, at bæði rakstrar og íløgguútreiðslurnar gerast størri, og tí verður avlopið minni burtur úr somu fiskum. Harvið verður minni til landskassan og okkum øll, heldur hann.

- Tað er rætt tá samgonguleiðararnir siga, at flotin er gamal og niðurslitin. Seinastu 10 árin er er onki nýtt skip bygt, fyrst og fremst tí at politiski váðin hevur verið ov stórur. Nú eitt gott ár er eftir av upsagnartíðini, vita vit framvegis ikki hvat fer at henda. Verða ætlanirnar hjá landsstýrismanninum í

fiskivinnumálum, um øll fiskirættindi skulu seljast á uppboðssølu til veruleika, so verður heldur ongin endurnýgging av flotanum í framtíðini.

In.fo

Andlát

Andru Simonsen, Sørvágur, andaðist á Sýnini, mánadagin 10. oktobur, 89

Sverre Midjord, Tvøroyri, andaðist mánamorgunin 10. oktober, 83 ára gamal.

Nicolina Jensen Beder andaðist á Landssjúkrahúsinum leygardagin 8. oktober, 88 ára gomul.
